

A FORMATÍV ÉRTÉKELÉS A FREINET-PEDAGÓGIÁBAN

P-1

Molnár Mónika

Ecole de La Grande Ourse

Kulcsszavak: formatív értékelés; alternatív pedagógia; kompetenciák

A közoktatásban a legismertebb és a legelterjedtebb értékelési módszer az osztályozással megvalósított szummatív értékelés. Ennek létjogosultságát, hatásosságát és a gyermekekre gyakorolt hatását sokan megkérdőjelezzik. Való igaz, hogy az alternatív pedagógiai gyakorlatban szinte soha nem találkozunk ezzel az értékelési módszerrel, helyette sokkal inkább a formatív értékelés kerül előtérbe. Elsősorban azért, mert a személyiségfejlesztésre és a kompetenciafejlesztés elősegítésére ez az értékelési forma sokkal inkább alkalmas, mint a szummatív, ami nem ad elég információt és a differenciálásra sem igazán alkalmas. Az iskola elsődleges feladata az lenne, hogy egyengesse a gyermekek személyes kibontakozását, rámutasson az erős oldalukra, felkészítse őket az életre. Ennek eléréséhez szükség van arra, hogy a pedagógiai gyakorlatban változás történjen és ezzel párhuzamosan az értékelési módszereknek is követniük kellene ezt a tendenciát. A formatív értékeléssel nemcsak értékeljük a tanulók addig elért eredményeit, hanem egy más életszemléletre is neveljük vele őket. A tanuló megtanulja, hogy ne mindig másokkal hasonlítsa össze magát, hanem saját korábbi eredményeivel, ezáltal valóban tudatosul benne az ő személyes fejlődése, és a sikerélmény felemelő érzése sem marad el. Milyen további előnyökkel bír ez az értékelési forma? Vannak-e hátrányai? Ha nincsenek jegyek, miképpen kaphatunk képet a tanuló eredményeiről? Hogyan működik ez a gyakorlatban? Egyáltalán, működik ez a gyakorlatban? Az ilyen rendszerben felnövő gyermekek, fiatalok vajon hátrányos helyzetűnek számítanak majd a következő iskolatípusban (középiszkolákban, gimnáziumokban), ahol továbbra is a szummatív értékelési módszer van érvényben? Előadásomban bemutatom, hogyan működik a formatív értékelés a gyakorlatban már 35 éve egy kis svájci iskolában, aminek létrejöttét a szülők kezdeményezték, és ahol – a Freinet-pedagógiát követve – a felső tagozatosok felelőseként és társigazgatóként dolgozom.